

Afriška prašičja kuga vse bližje Sloveniji

Afriška prašičja kuga (APK) je nalezljiva virusna bolezen domačih in divjih prašičev, za katero ni cepiva. Bolezen ne predstavlja nevarnosti za zdravje drugih živalskih vrst in ljudi. Bolezen v Sloveniji še ni bila ugotovljena, vendar pa predstavlja njeno širjenje iz vzhoda Evrope proti zahodu vse večje tveganje tudi za populacije domačih in divjih prašičev v Sloveniji.

Opozorilo: Prvi primeri afriške prašičje kuge so pred kratkim ugotovili na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini.

Hrvaška je države članice in Evropsko Komisijo obvestila o potrditvi dveh izbruhov afriške prašičje kuge (APK) pri domačih prašičih. Sum na bolezen so postavili 23. 6., bolezen pa so potrdili 26. 6. 2023.

Okužena obrata se nahajata v Vukovarsko Sremski županiji, v bližini meje s Srbijo in Bosno in Hercegovino, ki je prvi primer bolezni na območju Bieline, Republika Srbska, prijavila nekaj dni prej, 22.6.2023, v manjši reji z enim domačim prašičem.

Hrvaška je APK potrdila v obratu z 8 prašiči, vsi so kazali znake bolezni, trije pa so poginili in v obratu s 40 prašiči, od katerih je eden poginil.

V obeh obratih so bili izvedeni ukrepi v skladu z Uredbo 2020/687/EU (pokončanje vseh dovzetnih živali v okuženih obratih in neškodljivo uničenje, prepoved prometa s prašiči, vzpostavitev zaščitnega in ogroženega območja okrog izbruhov, vzorčenje, klinični pregledi, ipd.) Vir okužbe še ni znan. Epidemiološke preiskave so v teku.

Bolezen se prav tako širi v Srbiji, v sosednji Italiji in Madžarski.

Priporočila Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

UVHVVR ponovno poziva vse rejce prašičev, da dosledno izvajajo biovarnostne ukrepe, s katerimi se zmanjša tveganje za vnos bolezni v rejo.

Lovce pozivajo, da pri izvajanju lova upoštevajo biovarnostne ukrepe in da se izogibajo lovu v državah oziroma na območjih, kjer je potrjena APK.

Za vse potnike, ki se vračajo iz držav, kjer je APK prisotna, velja poziv, da s seboj ne prinašajo izdelkov in surovin, ki izvirajo iz prašičev, saj to predstavlja visoko tveganje za vnos bolezni.

Za turiste in tranzitni promet, ki prihajajo iz držav, kjer je prisotna okužba z APK velja poziv, da morebitne ostanke hrane, ki so jo prinesli s seboj, ne odlagajo v naravo temveč v le za to namenjene pokrite zabojnike.

Opozorilo rejcem prašičev

Za rejce prašičev v Sloveniji je pojav APK na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini opozorilo, da se postopa skrajno previdno in dosledno upošteva biovarnostne ukrepe za preprečevanje vnosa te nevarne bolezni v domačo rejo.

Tisti rejci, ki imajo svoje domače prašiče na izpustih in v oborah je potrebno nemudoma urediti dvojne ograje, da bi preprečili fizični stik med divjimi in domačimi prašiči. Kaj lahko se zgodi, da bo v Slovenijo Afriška prašičja kuga prišla preko divjih prašičev in neposreden stik z domačimi lahko vnese virusno bolezen v domačo rejo.

Prenos afriške prašičje kuge preko mesnih izdelkov je druga nevarnost, zato velja posebno opozorilo, da prašičem ne dajemo s hrano ostankov mesnih izdelkov, kajti to predstavlja direktni vnos bolezni v rejo. Pri tako odprtem trgu mesa prašičev ni izključena možnost, da pride na naš trg meso, ki vsebuje nevaren virus. Če potujemo v območja kjer je APK prisotna potem ne nosimo domov suhomesnatih izdelkov.

Preprečiti je potrebno tudi vnos bolezni preko vstopov v hleve, zato velja namestitve dezobarier z razkužili, uporabljajmo obutev in obleko za oskrbo prašičev, ki je namenjena samo tem opravilu. Vsi, ki morajo priti v hlev (veterinarji, predstavniki strokovnih služb) pa se morajo obvezno preobuti in uporabiti svežo obleko najbolje iz vašega hleva.

Nabiralci gob, lovci, sprehajalci in drugi, ki hodijo po gozdnih površinah morajo obvezno upoštevati, da z isto obutvijo in obleko ne vstopajo v reje prašičev, ker obstaja možnost, da vnesejo virus v rejo.

Priporočeno je, da v hleve ne vstopajo nepooblaščen osebe oziroma, da v hleve ne spuščamo ljudi, ki tam nimajo kaj iskati. Prav tako je potrebno urediti ograjena dvorišča, da preprečimo stik z divjimi prašiči. Rizične so v tem primeru posebej tiste reje, ki redijo prašiče na izpustih in v oborah.

Bodimo pozorni in odgovorni, da ne pride do vnosa bolezni v domačo rejo. Okužba pomeni uničenje prašičev, vzpostavitev okuženega območja 3 km pas, vzpostavitev zaščitene območja 10 km pas in omejitev prometa prašičev. Okužba z virusom povzroči veliko gospodarsko škodo, zato moramo ukrepati pravočasno, da zaščitimo domače prašiče.

Vir informacij so iz portala http://www.afriskaprasicjakuga.si/wp-content/uploads/2023/06/APK_27.6.2023_situacija-APK.pdf

<https://www.kgz-ptuj.si/nasveti/prasicereja/ArtMID/805/ArticleID/1157>

KGZS Zavod Ptuj

Kmetijska svetovalna služba

Peter Pribožič, univ. dipl. ing. zoot.